

B-134

Green Deal Versnelling Innovatie MKB-bedrijven elektrische mobiliteit

Partijen:

1. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, de heer drs. M.J.M. Verhagen en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, de heer J.J. Atsma, ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: Rijksoverheid;
2. Stichting Syntens, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer P. van Staalduinen, algemeen directeur, hierna te noemen: Syntens;
3. Technische Universiteit Delft;
4. Technische Universiteit Eindhoven;
5. Stichting Hogeschool van Arnhem en Nijmegen;
6. Technische Universiteit Twente;
7. Stichting Hogeschool Rotterdam;
8. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ANWB B.V.;

Partijen onder 3 tot en met 7 hierna gezamenlijk te noemen **D-INCERT**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer drs. H.P.S. Althuis, directeur Valorisation Centre van de Technische Universiteit Delft;

9. De vereniging Dutch Organisation for Electric Transport, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer Mr. M.M. Hartman-Aalders, bestuurder, hierna te noemen: DOET;
10. Federatie AutomotiveNL, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer drs. F.L.M. Welschen, algemeen directeur, hierna te noemen: AutomotiveNL;

Hierna samen te noemen: Partijen;

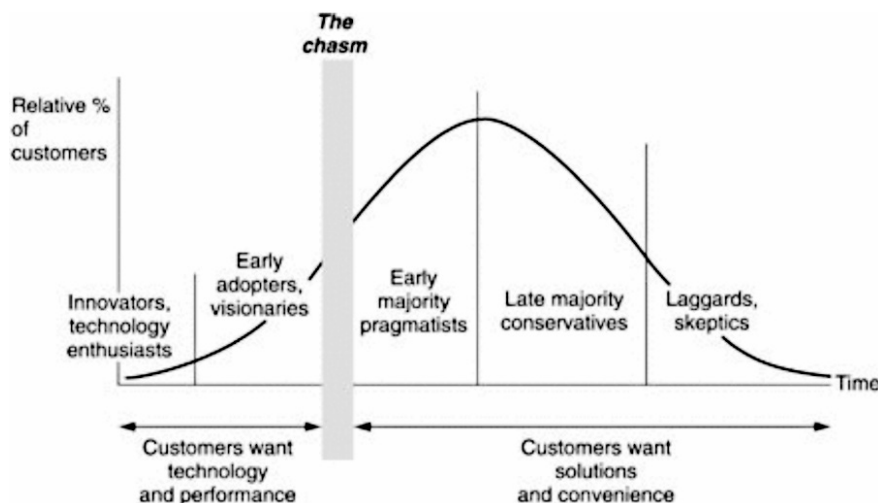
Algemene overwegingen:

1. Het kabinet beoogt een algemene Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.
2. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van de Nederlandse economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
3. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die in de weg staan aan initiatieven die leiden tot een verdere verduurzaming.
4. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
5. De voor de Green Deal geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een concrete Green Deal kunnen daarna toepasselijk zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de Rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen Green Deal Versnelling innovatie MKB-bedrijven elektrische mobiliteit

Elektrische mobiliteit is een nieuwe economische sector met potentieel grote maatschappelijke relevantie op milieu, luchtkwaliteit en energie gebied. Verduurzaming van onze mobiliteit gaat hier hand in hand met economische groei. Veel Nederlandse bedrijven in deze sector zijn startende ondernemers die nieuwe producten en/of diensten in de markt zetten. Startende MKB-bedrijven hebben vaak weinig of geen middelen voor ontwikkeling van kennis en business cases, en vinden over het algemeen ook niet makkelijk de weg naar de benodigde kennis en ondersteuning. Dit remt deze bedrijven in hun innovatiekracht en mogelijkheden tot opschalen in deze nieuwe markt.

Technologische innovaties, ook op het gebied van elektrisch rijden, zijn talrijk en momenteel vindt 80% hiervan plaats binnen het MKB. Slechts een enkele innovatie bereikt echter een cruciale marktpenetratie van meer dan 14%. Deze 14% geeft het keerpunt aan tussen twee groepen consumenten; 'early adopters' en de 'early majority'.

De 'early adopters' bestaan uit nieuwsgierige consumenten en kleine visionaire bedrijven. Deze zijn flexibel en hebben vaak aan een goede referentie genoeg om een innovatie uit te proberen. Het nadeel is echter dat zij snel overstappen naar een volgende innovatie. MKB-bedrijven die afhankelijk blijven van 'early adopters', lopen een groot risico omdat die markt onvoorspelbaar is.

Op het moment dat de innovatie het 'early majority' segment bereikt, wordt een langdurige economische groei voor de elektrisch vervoer (EV)-sector gecreëerd. De 'early majority' bestaat uit consumenten en bedrijven die een innovatie willen gebruiken als deze getest is en zichzelf heeft bewezen over langere tijd. Deze consumenten en bedrijven zullen trouw zijn aan de innovatie en het product, omdat zij hun keuzes voor langere tijd maken. Het bereiken van de 'early majority' is van belang voor daadwerkelijke economische groei. In de Nederlandse automobielmarkt betekent 14% marktpenetratie; 1 miljoen auto's. Dit aantal wordt pas na 2025 bereikt. Echter, wanneer de EV markt wordt opgesplitst in segmenten zijn er veel onderdelen die deze penetratie al eerder bereiken en als katalysator kunnen dienen voor versnelde EV groei. De E-scooter markt kan al binnen 5 jaar 14% marktpenetratie bereiken, omdat het een volwaardig alternatief is. De Nederlandse infrastructuur leveranciers hebben nu nog een voorsprong en kunnen Nederlandse hardware en software verkopen door heel Europa. Daarnaast is er met name veel potentieel in de toeleverende industrie voor de automotive sector. Hoogwaardige technologie bedrijven moeten anticiperen op de toekomstige marktvraag vanuit Duitse en Franse OEM's. Veel van deze bedrijven moeten continue een afweging maken tussen de korte en lange termijn strategie. Wanneer kennis over de lange termijn ontbreekt heeft dat een negatief effect op de ontwikkeling van services en producten en op de Nederlandse economische groei.

Een cruciale vraag is op welke manier innovatieve Nederlandse partijen enerzijds de ‘early adopters’ kunnen bedienen, terwijl tegelijkertijd de focus wordt gelegd op grootschalige marktpenetratie.

De Green Deal Versnelling innovatie MKB-bedrijven elektrische mobiliteit heeft tot doel de innovatiekracht van deze MKB-bedrijven te vergroten en hun groei te versnellen door ze in staat te stellen specifieke kennis te verwerven, waardoor ze beter voorbereid zijn op penetratie van het early majority segment. Deze Green Deal realiseert dit door een krachtenbundeling tussen kennis en ondernemerschap, een betere onderlinge afstemming van innovaties en pilots, en het beschikbaar stellen van kennis/netwerken/mensen voor MKB-bedrijven.

Daarbij is vooral de aansluiting op wetenschappelijke kennis van belang. De uitdaging is immers om over de juiste kennis te beschikken op het juiste moment. De grote hoeveelheid kennis en uitgebreide onderzoeksfaciliteiten van kennisinstellingen kunnen een grote toegevoegde waarde leveren voor de R&D van het MKB.

De partijen bij deze deal kunnen gezamenlijk een wezenlijke bijdrage leveren aan het versterken van de aansluiting tussen MKB en (wetenschappelijke) kennis.

Syntens stimuleert ondernemingen zich duurzaam te vernieuwen en bevordert hiermee welvaart en welzijn in Nederland. Syntens maakt ondernemers bewust van de mogelijkheden die zij hebben om te innoveren en helpt ondernemers concreet om daarin stappen te zetten die leiden tot resultaat voor de onderneming. Het grote en persoonlijke netwerk van Syntens zoals met kennispartners, ondernemers en brancheorganisaties strekt zich uit over de belangrijkste sectoren van de Nederlandse economie en is regionaal beschikbaar en toegankelijk. Elektrische Mobiliteit is daarin, in het verlengde van het Topsectorbeleid, een expliciet onderdeel. Syntens zal voor de Topsector HTSM bovendien het MKB-loket invulling geven.

D-INCERT, het kennisplatform op gebied van elektrische mobiliteit, is een samenwerking tussen de kennisinstellingen Hogeschool Rotterdam, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Universiteit Twente, Technische Universiteit Eindhoven en Technische Universiteit Delft. D-INCERT is opgericht om de ontwikkelingen op het gebied van elektrisch rijden te verbinden met het onderzoek en onderwijs dat binnen deze kennisinstellingen plaatsvindt, en te zorgen voor een snelle toepassing van de resultaten van dat onderzoek in de maatschappij. D-INCERT weet daarnaast ook de weg naar andere kennisinstellingen te vinden, zoals TNO.

DOET is de in 2010 opgerichte branchevereniging voor elektrisch vervoer. DOET is in 2 jaar tijd gegroeid van 20 naar 60 bedrijven en heeft daarmee het grootste EV netwerk van Nederland. De vereniging richt zich op alle vormen van mobiliteit en bijbehorende infrastructuur en IT. Elektrisch vervoer is niet enkel van A naar B met een nieuw soort voertuig, maar is onderdeel van de energie transitie. DOET ziet veel kansen voor ondernemers en Nederlandse partijen op het gebied van EV, omdat EV op het raakvlak van energie, automotive, infrastructuur en IT zit. Vereniging DOET brengt leden met verschillende disciplines bijeen om gezamenlijk EV projecten te realiseren. Door haar netwerk stimuleert DOET binnen en buiten de vereniging kansen voor ondernemers om elektrisch vervoer te laten groeien.

AutomotiveNL ondersteunt de Nederlandse automotive sector in haar ambitie om in 2020 te groeien naar een omzet van 24 miljard euro met een werkgelegenheid van 55.000 arbeidsplaatsen. De verwachting is dat Electric Vehicle Technology in Nederland de komende jaren hieraan kan bijdragen met een omzet van in totaal 1.7 miljard euro en 2.700 arbeidsplaatsen. AutomotiveNL kan MKB-bedrijven actief en effectief ondersteunen om een succesvol bedrijf binnen de automotive sector op te bouwen vanuit haar specifieke expertise binnen de sector, als programmamanager van de automotive roadmap, als financial gateway naar beschikbare (inter)nationale regelingen, als samensteller van succesvolle samenwerkingsverbanden, als intermediair voor contacten met automotive organisaties en als kennistransfercentrum voor sectorspecifieke gebieden.

komen het volgende overeen:

1. Green Deal initiatief

Artikel 1 Doel Green Deal

Doel van de Green Deal Versnelling innovatie MKB-bedrijven elektrische mobiliteit is MKB-bedrijven de kans te geven zich te verder te ontwikkelen, door ze makkelijker toegang te geven tot relevante kennis. Dit gebeurt in nauwe samenwerking tussen Syntens (dat voor de topsector HTSM – waar elektrische rijden nauw mee verbonden is - het MKB-loket opzet en uitvoert), D-Incert (dat wetenschappelijke kennis op het gebied van elektrisch vervoer over de weg in Nederland bundelt en ontsluit), DOET (de brancheorganisatie voor elektrisch vervoer), AutomotiveNL en het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (dat o.a. beleidsverantwoordelijk is voor elektrisch vervoer).

Artikel 2 Inzet en acties Rijksoverheid

De Rijksoverheid spant zich in om in 2013 een subsidieregeling vast en open te stellen. Deze regeling van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie beoogt innovatie door MKB-bedrijven die zich richten op elektrisch vervoer te ondersteunen door middel van vouchers. De Rijksoverheid stelt voor deze subsidieregeling € 0,5 miljoen ter beschikking.

Artikel 3 Inzet en acties Syntens

Syntens zal actief bekendheid geven aan de (voorgenomen) subsidieregeling. Ook zal Syntens waar mogelijk resultaten en cases publiceren om andere ondernemers voor Elektrische Mobiliteit te inspireren.

Artikel 4 Inzet en acties van D-INCERT

D-INCERT zal de MKB-bedrijven in haar netwerk attenderen op de (voorgenomen) subsidieregeling. D-INCERT biedt elk MKB-bedrijf dat subsidie zal ontvangen op grond van de (voorgenomen) subsidieregeling de mogelijkheid om aan twee innovatieworkshops deel te nemen.

Artikel 5 Inzet en acties DOET

DOET zal haar leden en potentiële leden attenderen op de (voorgenomen) subsidieregeling. DOET biedt elk MKB-bedrijf dat subsidie zal ontvangen op grond van de (voorgenomen) subsidieregeling en nog geen lid is van DOET gedurende drie jaar 25% korting op het lidmaatschap van DOET (à €750,- per jaar i.p.v. € 1.000,-) en een vrijstelling van de eenmalige entree fee van € 250,- Startende EV bedrijven (max 3 jaar bestaand) hebben de mogelijkheid om in plaats van het resterende bedrag voor het lidmaatschap 25 uur per jaar aan werkzaamheden voor de vereniging te doen.

Artikel 6 Inzet en acties van Automotive.NL

AutomotiveNL biedt elk MKB-bedrijf dat subsidie zal ontvangen op grond van de (voorgenomen) subsidieregeling en dat nog geen lid is van AutomotiveNL één jaar gratis lidmaatschap aan.

Artikel 7 Transparantie en kennisdeling.

Vanaf 2013 tot 2015 verzorgen Partijen gezamenlijk een jaarlijks evenement waar de resultaten van de Green Deal Versnelling Innovatie MKB-bedrijven elektrische mobiliteit en van de (voorgenomen) subsidieregeling worden gepresenteerd. Daarbij zullen ook de daaruit voortvloeiende ontwikkelde kennis en informatie worden gedeeld met andere bedrijven en organisaties die actief zijn op het terrein van de ontwikkeling van elektrisch vervoer in Nederland. Dit evenement wordt zo mogelijk gekoppeld aan het jaarlijkse congres van het Formule E-Team of de Ecomobiel.

2. Slotbepalingen

Artikel 8

De afspraken van deze Green Deal zullen in overeenstemming met het Unierecht worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 9

1. Elke Partij kan de andere Partijen schriftelijk verzoeken de Green Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen 1 maand nadat een partij de wens daartoe aan de andere Partijen schriftelijk heeft medegedeeld.
3. De wijziging en de verklaringen tot instemming worden in afschrift als bijlagen aan de Green Deal gehecht.
4. De wijziging wordt openbaar gemaakt op het Rijksweb.

Artikel 10

Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Artikel 11

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en loopt tot en met 2015. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen.

Artikel 12

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te 's-Gravenhage op

**Minister van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie**

**De vereniging Dutch Organisation for
Electric Transport**

.....
drs. M.J.M. Verhagen

.....
M.M. Hartman-Aalders
bestuurder

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

Federatie AutomotivE NL

.....
J.J. Atsma

.....
F.L.M. Welschen
algemeen directeur

Stichting Syntens

.....
P. van Staalduinen
algemeen directeur

**D-INCERT: Technische Universiteit Delft,
Technische Universiteit Eindhoven, Stichting
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen,
Technische Universiteit Twente; Stichting
Hogeschool Rotterdam en de besloten
vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
ANWB B.V.**

.....
H.P.S. Althuis,
directeur Valorisation Centre van de Technische
Universiteit Delft